

6. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.
7. Адміністративна відповідальність в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. доц. А.Т. Комзюка. 2-е вид., перероб. і доп. – Харків: Ун-т внутр. справ, 2000. – 99 с.
8. Козлов Ю.М. Административные правоотношения. – М.: Юрид. лит., 1976. – 184 с.
9. Адміністративна відповідальність (загальні положення та правопорушення у сфері обігу наркотиків): Навчальний посібник / За заг. ред. доктора юридичних наук, професора І.П. Голосніченка. – К.: КІВС, 2003. – 112 с.

Левченко С.Г.

аспірант,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ВИДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДОХОДІВ І ЗБОРІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СПРАВИ

Розгляду адміністративної діяльності органів доходів і зборів у сфері державної митної справи в якості самостійного правового явища сприяє багатоаспектність підходів до визначення правової природи, видів, форм і підстав здійснення цього виду діяльності.

У зв'язку з тим, що адміністративна діяльність органів доходів та зборів безпосередньо пов'язана з наявністю у них, їх структур та посадових осіб певних адміністративних повноважень – обов'язків та прав щодо реалізації поставлених цілей і завдань у сфері державної митної справи [1, ч. 2 ст. 544], нерідко виникає питання про визначення меж здійснення органами доходів і зборів адміністративної діяльності: чи обмежуються вони лише реалізацією зовнішніх адміністративних повноважень (зовнішня адміністративна діяльність), або в неї включена так звана внутрішньоорганізаційна складова (внутрішня адміністративна діяльність)? При вирішенні питання про виділення зовнішньої та внутрішньої адміністративної діяльності багато залежить від конкретніше позиції автора та цілей наукового дослідження. Не вдаючись глибоко в дискусію, хочеться визнати правомірність позиції тих авторів (А.Л. Коренев, Д.М. Бахрах), які виділяють у сфері адміністративної діяльності як зовнішню, так і внутрішньоорганізаційну складові [3, с. 38; 2, с. 6]. Однак не можна заперечувати і практичну значимість розгляду адміністративної діяльності органів доходів і зборів у так званому «вузькому» значенні даного поняття, беручи до уваги

лише її зовнішню сторону, що дозволяє більше уваги приділити тим сторонам адміністративної діяльності, які безпосередньо пов'язані з діяльністю органів доходів і зборів у сфері державної митної справи як складової частини системи органів виконавчої влади, на котрі покладене завдання по забезпеченню національних інтересів та національної безпеки України.

Так, Ю.Т. Мілько зазначає, що «зовнішня адміністративна діяльність – це, перш за все, їх діяльність як апарату... державного управління... Серед адміністративних повноважень важливе значення мають передбачені законом права на застосування заходів адміністративного впливу [4, с. 85-86]. На думку автора, Ю.Т. Мілько абсолютно справедливо пов'язує зі здійсненням зовнішньої адміністративної діяльності, або ще як її називають, позасистемної (так як даний вид діяльності виходить за межі самої системи органів доходів і зборів), наявність і практичну реалізацію адміністративних повноважень, оскільки зовнішні адміністративні повноваження органів доходів і зборів безпосередньо обумовлені їх призначенням, є частиною їх компетенції та спрямовані на вирішення поставлених перед ними завдань.

Зовнішній адміністративно-правовий характер має майже вся діяльність органів доходів і зборів у сфері державної митної справи, пов'язана з реалізацією державної митної політики. Так, зовнішня адміністративна діяльність органів доходів і зборів у сфері державної митної справи полягає в забезпеченні неухильного дотримання законодавства України з питань державної митної справи та встановленого порядку і умов переміщення товарів через митний кордон України, здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України, застосуванні механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, справлянні митних платежів, веденні митної статистики та обміні даними митної статистики з митними органами інших країн, здійсненні обміну документами та інформацією (у тому числі електронною) з іншими державними органами України, митними, правоохоронними та іншими органами іноземних держав митною інформацією, веденні Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, здійсненні відповідно до закону державного контролю нехарчової продукції при її ввезенні на митну територію України, запобіганні та протидії контрабанді, боротьбі з порушеннями митних правил [1].

Однак, зовнішня адміністративна діяльність органів доходів і зборів у сфері державної митної неможлива без внутрішньої діяльності, яка, підготовлюючи зовнішні дії, тим самим дає можливість досить швидко вибирати потрібну дію. Внутрішня діяльність має ту ж будову, що і зовнішня діяльність, відрізняючись від неї лише формою протікання. Це

означає, що внутрішня діяльність походить від зовнішньої адміністративної діяльності в результаті процесу інтеріоризації.

Існування внутрішньоорганізаційного виду адміністративної діяльності органів доходів і зборів зумовлено тим, що відносини, які складаються в організаційній сфері функціонування системи органів доходів і зборів виражають імперативний характер зв'язків «орган вищого рівня» – «орган нижчого рівня», «керівник» – «співробітник», який ґрунтується на наказах, що говорить про важливість саме адміністративно-правового регулювання відносин у даній сфері і здійснення внутрішньої адміністративної діяльності органів доходів і зборів.

Як і всі інші системи, система органів доходів і зборів, що здійснюють адміністративну діяльність у сфері державної митної справи, потребує забезпечення належної організаційної оформленості об'єкта і суб'єкта управління, забезпечення об'єкта методологічною інформацією, ресурсами і умовами, необхідними для його нормальної діяльності. Відповідно, найважливішою функцією, що об'єктивно необхідна управлінню органами доходів і зборів, які здійснюють адміністративну діяльність у сфері державної митної справи, є організація, що розуміється як формування і вдосконалення керованих об'єктів і управляючої ними системи, яка бере участь у проведенні в життя зазначеної функції шляхом підготовки та обґрунтування матеріалів про створення, вдосконалення структурних ланок системи. Вирішення цих питань віднесено до компетенції Міністерства доходів і зборів України [1, ч. ст. 546, ч. 3 ст. 547].

Внутрішньоорганізаційна адміністративна діяльність органів доходів і зборів у сфері державної митної справи охоплює не тільки виконання функцій щодо вдосконалення структури системи органів доходів і зборів, а й забезпечення кадрової роботи, фінансового та матеріально-технічного забезпечення, прийняття управлінських рішень з питань державної митної справи та контролю за їх реалізацією.

Як показує практика, тільки комплексне застосування всіх видів адміністративної діяльності органів доходів і зборів у сфері державної митної справи в рамках діючого законодавства дозволить ефективно вирішити завдання захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки.

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року // *Голос України* від 21.04.2012. – № 73 – 74 (зі змінами та доповненнями)
2. *Административная деятельность органов внутренних дел. Часть общая.* Учебник. М МЮИ, МВД России, Щит-М, 1998. С. 38